

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

គាំទ្រការបើកចំហព័ត៌មានកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងវិស័យ វៃ ប្រេង និងឧស្ម័ន ជាសាធារណៈ

អបអរសាទរសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ២៨ កញ្ញា

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤

នៅប្រទេសកម្ពុជា ការទទួលបានព័ត៌មានពីវិស័យផ្សេងៗនៅមានកម្រិត និងមានការលំបាក ដោយសារសិទ្ធិរបស់ពលរដ្ឋក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានទាំងនោះមិនត្រូវបានធានាដោយច្បាប់។ វាកាន់តែលំបាកជាងនេះទៅទៀត នៅពេលដែលពលរដ្ឋចង់ដឹងព័ត៌មានពីវិស័យវៃ ប្រេង និងឧស្ម័ន ដោយព័ត៌មានស្ទើរតែទាំងអស់ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោម «ការសម្ងាត់» ដែលបានចែងនៅយ៉ាងជាក់ច្បាស់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងធ្វើអាជីវកម្មធនធានវៃ និងបទបញ្ញត្តិស្តីពីប្រេងកាត។ មានន័យថា រាល់ឯកសារ ទិន្នន័យ របាយការណ៍ ផែនការ រួមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវរក្សាទុកជាការសម្ងាត់ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតិពីសម្បទានិក និងរដ្ឋាភិបាលឱ្យធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ទាំងនេះបានកម្រិតព័ត៌មានដែលពលរដ្ឋចង់ដឹង និងធ្វើឱ្យការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋមានតិចតួចនៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យដ៏មានសក្តានុពលសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលជាហេតុបង្កឱ្យកើតមានទំនាស់ជារឿយៗរវាងសហគមន៍ក្នុងតំបន់ ជាមួយក្រុមហ៊ុនវៃ ទៅលើបញ្ហាដីធ្លី បរិស្ថាន និងប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ជាដើម។

កង្វះព័ត៌មានកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងវិស័យនេះ ពលរដ្ឋមិនបានដឹងពីខ្លឹមសារដែលរដ្ឋាភិបាលបានព្រមព្រៀងជាមួយក្រុមហ៊ុនវៃ ប្រេង និងឧស្ម័ន ដូចជាការបែងចែកផល, ទីតាំងប្រតិបត្តិជាក់លាក់ និងរយៈពេលនៃកិច្ចព្រមព្រៀង, សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីកិច្ចព្រមព្រៀង, កាតព្វកិច្ចក្នុងការបង់ពន្ធ, កិច្ចការពារបរិស្ថាន, ការផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ក្នុងតំបន់ និងការទូទាត់ថ្លៃដើមរបស់ក្រុមហ៊ុនជាដើម។

ខណៈពេលដែលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់វិស័យវី ប្រេង និងឧស្ម័ន កំពុងស្ថិតក្នុងដំណើរការ តាក់តែង កែលម្អ និងស្ថិតក្នុងសេចក្តីព្រាងនៅឡើយ ការទាមទារឲ្យដាក់បញ្ចូលលក្ខខណ្ឌបើក ចំហជាសាធារណៈនូវកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ គឺជាឱកាសដែលអាចទាញឲ្យវិស័យនេះត្រូវបាន គ្រប់គ្រងប្រកបដោយតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព។ មានភស្តុតាងជាច្រើនដែលបង្ហាញឲ្យ ឃើញថា ការបើកចំហកិច្ចព្រមព្រៀង អាចនាំឲ្យមានការយល់ដឹងទូលំទូលាយក្នុងចំណោម ប្រជាពលរដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាល និងជួយជម្រុញឲ្យមានអភិបាលកិច្ចល្អ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងវិស័យ វី ប្រេង និងឧស្ម័ន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ប្រជាពលរដ្ឋអាចជួយរដ្ឋាភិបាលក្នុងការវិភាគទៅលើ កិច្ចព្រមព្រៀង ជួយតាមដានការអនុវត្តរបស់ភាគីកិច្ចព្រមព្រៀងឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ហើយរដ្ឋាភិបាលអាចមានចំណេះដឹងទូលំទូលាយក្នុងការចរចាសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងក្រោយៗ ទៀត។

ដោយមើលឃើញពីសារៈសំខាន់ខាងលើនេះ សម្ព័ន្ធភាពកម្ពុជាដើម្បីតម្លាភាពចំណូល ធនធាន ដែលជាសម្ព័ន្ធអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន ៧ អង្គការ និងសមាជិកគាំទ្រជាង ១០០០នាក់ សូមស្នើដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏ដូចជាស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ មេត្តាពិនិត្យ និង ពិចារណាដាក់បញ្ចូល លក្ខខណ្ឌបើកចំហព័ត៌មានពីកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងវិស័យវី ប្រេង និងឧស្ម័ន ជាសាធារណៈ ទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងគ្រប់គ្រងវិស័យនេះឲ្យមានតម្លាភាព។

សម្ព័ន្ធភាពកម្ពុជាដើម្បីតម្លាភាពចំណូលធនធាន (CRRT) និងអង្គការជាសមាជិក

- ១. វិទ្យាស្ថានគស្វីមតិ និងគោលនយោបាយ (API)
- ២. អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូក្នុងសកម្មភាព (DPA)
- ៣. វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា (NGO Forum)
- ៤. អង្គការអនុផលព្រៃឈើ (NTFP)
- ៥. អង្គការស្តារកម្ពុជា (STAR KAMPUCHEA)
- ៦. មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យ (CCIM)
- ៧. អង្គការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន (YRDP)